

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/33/2016
Identifikačné číslo spisu:	1012896080
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1012896080.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Centra vedecko - technických informácií Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta č. 8/A, IČO: 151882, zastúpeného JUDr. Jánom Pokorným, advokátom so sídlom v Bratislave, Anenská č. 1, proti žalovanému 1/ V.D. LASSO, so sídlom v Bratislave, Šalviová č. 48, 2/ V.D. LASSO New York, v likvidácii, so sídlom v Bratislave, Jozefská č. 15, IČO: 00678058 (adresa na doručovanie Záhradnícka č. 54, Bratislava), o určenie neplatnosti hospodárskej zmluvy, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 30/2001, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2013 sp. zn. 5 Co 533/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „odvolací súd“) uznesením z 30. apríla 2013 sp. zn. 5 Co 533/2012 odmietol odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 24. mája 2005 č.k. 15 C 30/2001-59, ktorým súd prvej inštancie určil, že hospodárska zmluva č. 1 /1990 - EÚ, uzavretá dňa 26. marca 1990, je neplatná, žalobcovi uložil povinnosť vrátiť žalovanému 2/ nadobúdaciu cenu pozemku do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému 2/ uložil povinnosť v rovnakej lehote zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. Voči žalovanému 1/ konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním [§ 218 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)]. Vychádzal z toho, že rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený žalovanému 2/ podľa § 48 ods. 2 O.s.p. na adresu sídla uvedenú v čase doručovania rozhodnutia v obchodnom registri, teda dňa 3. júla 2005, t.j. po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania uplynula žalovanému 2/ 18. júla 2005 (pondelok, pracovný deň). Odvolanie žalovaného 2/ bolo osobne podané na súde prvej inštancie dňa 23. januára 2006, t.j. viac ako päť mesiacov po uplynutí odvolacej lehoty. Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 6. marca 2006 žalovaný 2/ požiadal o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania voči predmetnému rozsudku spolu s návrhom na priznanie odkladného účinku tomuto návrhu.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 15. januára 2007 č.k. 15 C 30/2001-125 žalovanému 2/ neodpustil zmeškanie lehoty na podanie odvolania, Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. apríla 2008 sp. zn. 9 Co 469/2004 odvolanie žalovaného 2/ odmietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. apríla 2011 sp. zn. 2 Cdo 99/2010 dovolanie žalovaného 2/ proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu ako neprípustné odmietol.

2. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalovaný 2/. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil súdu na ďalšie konanie s poučením o nulite rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 24. mája 2005 sp. zn. 15 C 30/2001. Namietal, že odmietnutím odvolania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pretože odvolací súd odmietol odvolanie z nepravdivých dôvodov, že rozsudok bol žalovanému 2/ doručený podľa § 48 ods. 2 O.s.p. Konanie súdu označil za nezákonné, neodborné, pretože neustále obchádza zrušenie nulitného rozsudku z 24. mája 2005 č.k. 15 C 30/2001-59. Nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu, že odvolanie podal oneskorene, pretože fikciu doručenia považoval za neplatnú z dôvodu, že súd mal v spise adresu a tiež preto, lebo V.D. LASSO (pôvodne žalovaný 1/), ktorému súd údajne v roku 2005 doručoval predvolanie a rozsudok na adresu Šalviová 48 v Bratislave už neexistovalo od 22. júla 1990 (poznámka dovolacieho súdu - rozsudok okresného súdu bol doručovaný žalovanému 2/ na adresu uvedenú v obchodnom registri a nadbytočne doručoval aj žalovanému 1/ na adresu Šalviová 48, ktorý v tom čase už od 22. júla 1990 neexistoval; od 23. júna 1990 existovalo len V.D. LASSO).

3. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného 2/ uviedol, že dovolanie je podané po uplynutí lehoty stanovenej v § 240 ods. 1 O.s.p., preto navrhuje dovolanie odmietnuť. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

4. Dovolanie bolo podané 30. októbra 2013. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.

6.1. Dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6.2. Tie dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

7. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 6.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že

ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

9. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania žalovaného 2/. Žalovaný 2/ podané dovolanie nesmeruje proti uzneseniu, ktoré by malo znaky tých uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie prípustné. Podané dovolanie teda v zmysle tohto ustanovenia nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalovaný 2/ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolaní najavo.

11. Žalovaný 2/ tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možnosti pred súdom konať podľa tohto ustanovenia sa do 30. júna 2016 rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

12. Judikatúra najvyššieho súdu do 30. júna 2016 za prípad odňatia možnosti konať pred súdom považovala aj postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, ďalej rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, ale aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015).

13. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu odnímajúceho možnosť pred súdom konať.

14. Z ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

15. Podľa § 48 ods. 2 O.s.p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

16. Podľa § 57 ods. 1, 3 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, kedy došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

17. Rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému 2/, ktorý je právnickou osobou doručený podľa § 48 ods. 2 O.s.p. na adresu sídla uvedenú v čase doručovania rozhodnutia v obchodnom registri (Jozefská

č. 15, Bratislava) dňa 3. júla 2005, t.j. po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu, keďže zásielka súdu sa z adresy Jozefská č. 15, Bratislava vrátila s označením adresát neznámy dňa 30. júna 2005. Lehota na podanie odvolania skončila po uplynutí 15 dní odo dňa doručenia napadnutého rozsudku, teda 18. júla 2005, ktorý bol pracovný deň pondelok.

18. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že v danom prípade žalovaný 2/ podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie osobne dňa 23. januára 2006 (č.l. 83 spisu), teda oneskorene. Ďalej zo spisu vyplýva, že návrhu žalovaného 2/ na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania nebolo vyhovené (uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. januára 2007, č.k. 15 C 30/2001-125), a to ani po podaní riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o neodpustení zmeškania lehoty na podanie odvolania (viď bližšie bod 1/ odôvodnenia tohto uznesenia).

19. Vychádzajúc z ústavnoprávných náhľadov Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré boli vyjadrené napríklad v jeho rozhodnutiach sp. zn. III. ÚS 331/04, II. ÚS 63/06, I. ÚS 118/07, IV. ÚS 324/07, III. ÚS 249/08, najvyšší súd už dávnejšie a opakovane konštatoval, že ak záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku nie je preukázaný „mimo rozumných pochybností“, treba vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 196/2009, 3 Cdo 226/2011, 3 Cdo 228/2011, 3 Cdo 196/2012 a 3 Cdo 294/2013). V prejednávanej veci nešlo o takýto prípad, preto postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie bol v súlade so zákonom; týmto postupom preto nemohlo dôjsť k procesnej vade konania uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., ani z ustanovenia § 239 O.s.p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd ho preto podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.